Врз основа на член 75 ставовите 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДВОКАТУРАТА

Се прогласува Законот за адвокатурата,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 15 јули 2002 година.

Бр. 07-2874/1
15 јули 2002 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Борис Трајковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Стојан Андов, с.р.

З А К О Н
ЗА АДВОКАТУРАТА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува обезбедувањето правна помош од страна на адвокатурата на физички и правни лица во остварувањето и заштитата на нивните права и врз закон заснованите интереси во постапката пред судовите, државните органи и други правни лица, вршење на јавни овластувања утврдени со овој и друг закон, како и организацијата на адвокатурата, условите за вршење и престанок и мирување на адвокатска дејност и правата и обврските на адвокатите.

Член 2

(1) Адвокатурата е самостојна и независна јавна служба која единствено обезбедува и дава правна помош.
(2) Адвокатите вршат јавни овластувања во согласност со овој и други закони.

Член 3

Правната помош се состои во давање на правни совети, застапување во водење преговори и вршење услуги од областа на деловен протокол, составување на исправи за правни дела, составување на поднесоци во судски и други постапки, застапување на странките пред судовите, државните органи и други правни лица, одбрана на осомничени и обвинети лица и вршење на други работи на правна помош.

Член 4

(1) Јавните овластувања се состојат во вршење на правните работи:
1) право на составување на исправи со изјава за потврда на факти, освен за залог за подвижни предмети и права и хипотека, потврдување на заклучоци на собранија на трговски

www.pravdiko.com

друштва, здруженија на граѓани, фондации и други правни лица и заверување на адвокатско полномошно и

2) право на прибавување известувања врз основа на посебно полномошно од странката, од судовите и другите државни органи, јавни служби и правни лица, кои се должни без одлагање да му ги достават на адвокатот за странката и спротивната странка, а се однесуваат на: податоци за плата на вработен, односно висина на пензија на корисник на пензија, социјална помош, инвалиднина и социјална или друга рента, податоци од казнена, матична, даночна и земјишно книжна односно катастарска евиденција, заложно-правна и хипотекарна евиденција, податоци за состојбата на сметките на правни и физички лица во штедно кредитни односи, односно организации на платен промет и деловни банки, освен податоци за штедни влогови на граѓаните, податоци од евиденција за интелектуална сопственост авторски и други сродни права и индустриска сопственост, податоци за износите на дивиденди, акции и удели на физички и правни лица.

(2) Во вршењето јавни овластувања адвокатот остварува службени контакти и соработка со судовите, органите за внатрешни работи, други државни органи и организации или други институции кои вршат јавни овластувања и правни лица во текот на целото работно време.

II. ВРШЕЊЕ НА АДВОКАТСКАТА ДЕЈНОСТ

1. Услови за вршење на адвокатската дејност

Член 5

Самостојноста и независноста на адвокатурата како јавна служба се остварува со слободно и независно вршење на адвокатската дејност, слободен избор на адвокатот, организирање на адвокатите во Адвокатска комора и нејзино финансирање, автономно донесување на акти за работа на Адвокатската комора на Република Македонија и нејзините органи и запишување и бришење од Именикот на адвокатите, Именикот на адвокатските стручни соработници, Именикот на адвокатските приправници и донесување на Кодекс на адвокатската етика.

Член 6

(1) Адвокатската дејност ја вршат исклучиво адвокати.

(2) Адвокатската дејност адвокатите можат да ја вршат како адвокати поединци и адвокати здружени во адвокатско друштво.

(3) Адвокатите поединци и адвокатските друштва се запишуваат во Именик на адвокатите којшто се води во Адвокатската комора на Република Македонија.

Член 7

(1) Адвокатот поединец ја извршува адвокатската дејност поединечно.

(2) Адвокатот може да вработува други адвокати, адвокатски стручни соработници, адвокатски приправници и работници за вршење административни и помошни работи на начин и под услови определени со закон.

Член 8

(1) Двајца или повеќе адвокати можат да основаат адвокатско друштво.

(2) Адвокатското друштво врши адвокатска дејност како адвокат поединец.

(3) Адвокатско друштво се основа со одлука за основање.

(4) Во адвокатско друштво основано од двајца адвокати можат да пристапат и други адвокати како основачи.

www.pravdiko.com

(5) Адвокатското друштво се запишува во Именик на адвокатски друштва којшто се води во Адвокатската комора на Република Македонија со што се стекнува со статус на правно лице согласно со овој закон.

Член 9

(1) Седиштето на канцеларијата на адвокатот поединец го определува адвокатот, а на адвокатското друштво адвокатот основач на адвокатското друштво, по слободен избор.

(2) За секоја промена на седиштето на канцеларијата на адвокатот поединец и адвокатското друштво, адвокатот, односно спогодбено адвокатите основачи се должни да ја известат Адвокатската комора на Република Македонија.

(3) Канцеларијата на адвокатот поединец и адвокатското друштво мораат да исполнуваат минимално хигиенско-технички услови за квалитетно давање правна помош, утврдени со општ акт на Адвокатската комора на Република Македонија.

Член 10

(1) Правото на вршење адвокатска дејност согласно со овој закон се стекнува со упис во Именикот на адвокатите на Адвокатската комора на Република Македонија.

(2) По уписот во Именикот на адвокати на Адвокатската комора на Република Македонија на упишаниот адвокат му се издава лиценца за работа.

(3) Содржината и постапката за издавање и одземање на лиценцата за работа се уредуваат со Статутот на Адвокатската комора на Република Македонија.

Член 11

Пред да се запише во Именикот на адвокатите кандидатот дава свечена изјава која гласи: "Изјавувам дека должноста адвокат ќе ја вршам совесно, ќе се придржувам на Уставот, законите, Статутот на Комората, Кодексот на адвокатската етика и дека со сите свои постапки ќе внимавам на угледот на адвокатурата како јавна служба."

Член 12

Во Именикот на адвокатите може да се запише лице, државјанин на Република Македонија, кое ги исполнува општите услови за засновање на работен однос во органите на државната управа, дипломиран правник со положен правосуден испит и кој ужива углед за вршење адвокатска дејност.

Член 13

(1) По барање за упис во Именикот на адвокатите решава надлежен орган на Адвокатската комора на Република Македонија, определен со акт на Адвокатската комора на Република Македонија, на начин и под услови определени со овој закон.

(2) По жалбата против решението со кое се врши прием или се одбива барањето за упис во Именикот на адвокатите решава надлежен орган на Комората определен со акт на Адвокатската комора на Република Македонија во рок од 15 дена од приемот на решението.

(3) Против конечното решение може да се поведе управен спор.

Член 14

Адвокати од други држави можат да даваат правна помош и да вршат адвокатска дејност на територијата на Република Македонија под услови на реципроцитет, што го утврдува Адвокатската комора на Република Македонија на начин и постапка уредена со Статутот на Адвокатската комора.

2. Права и должности на адвокатите

www.pravdiko.com

Член 15

(1) Адвокатот е слободен, самостоен и независен во својата работа и во рамките на законот, актите на Комората и овластувањето самостојно одлучува за начинот на застапување на правата и интересите на странката.

(2) Адвокатот е должен редовно да и уплаќа коморска членарина на Адвокатската комора на Република Македонија од денот на упис во Именикот на адвокатите.

Член 16

(1) Овластувањата за давање правна помош и вршење јавни овластувања адвокатот поединец и адвокатите здружени во адвокатско друштво ги добиваат со полномошно издадено од странката, кое адвокатот сам го заверува со свој печат.

(2) Адвокатот има право, овластувањата што му ги дала странката, да ги пренесе врз друг адвокат или да овласти друг адвокат за преземање само на одделни процесни дејствија во постапката.

Член 17

(1) Правната помош на странката адвокатот ја дава совесно и стручно, согласно со закон, Кодексот на адвокатската етика и другите акти на Комората и како тајна го чува она што му го доверила странката.

(2) Давањето правна помош, може да се одбие или откаже од причини утврдени со закон, Кодексот на адвокатската етика и другите акти на Комората.

(3) Правна помош не може да се даде кога по истата правна работа тој или друг адвокат од неговата канцеларија или адвокатското друштво давал правна помош на спротивната странка, или по истата правна работа постапувал како судија, јавен обвинител, јавен правобранител, односно како државен службеник во друг орган на државна управа или институција.

(4) При составување на двострани правни работи, договори и друго адвокатот е должен совесно да ги штити интересите на договорните странки без разлика која од нив побарала правна помош и која странка ја плаќа наградата. Ако меѓу странките настане спор во врска со договорот составен од адвокат, тогаш тој не може да учествува како полномошник на ниту една странка.

Член 18

(1) Адвокатот става свој потпис и печат на секоја исправа или поднесок составен во неговата канцеларија.

(2) Формата, големината и содржината на печатот на адвокатот, од став 1 на овој член, се утврдуваат со статутот на Адвокатската комора на Република Македонија.

Член 19

Адвокатот има право на награда и надоместок на трошоците за извршената работа во вршењето на адвокатската дејност според Тарифата за наградата и надоместок на трошоците за работа на адвокатите.

Член 20

Адвокатот не може да врши јавна функција или професија и друга јавна служба.

Член 21

(1) Адвокатот не може да биде повикан на одговорност за искажано мислење при давањето правна помош и вршењето на јавни овластувања.

(2) Адвокатот во вршењето на адвокатската дејност има имунитет.

www.pravdiko.com

(3) Адвокатот не може да биде лишен од слобода ниту притворен за кривично дело сторено во вршењето на адвокатската дејност без претходна согласност од Адвокатската комора на Република Македонија.

(4) Претресување на канцеларија на адвокат поединец и адвокатско друштво може да се врши само во присуство на адвокатот и овластен претставник на Адвокатската комора на Република Македонија.

(5) Претресување на канцеларија на адвокат поединец и адвокатско друштво може да се врши само во однос на писмената изречно наведени во решението за претрес донесено од надлежен судија во кривична постапка, а овластените службени лица немаат пристап до другите пишани материјали, списи, предмети и архивата.

Член 22

Во канцеларија на адвокат поединец и адвокатско друштво како простор за вршење на дејност од јавен интерес не е допуштено лишување од слобода на странка која се обратила за правна помош.

3. Престанок и мирување на правото на вршење адвокатска дејност

Член 23

(1) Правото на вршење адвокатска дејност престанува под услови и во постапка утврдени со овој закон.

(2) Правото на вршење адвокатска дејност на адвокатот му престанува ако:

1) се откаже од правото на вршење адвокатска дејност;

2) заснова работен однос;

3) го изгуби државјанството на Република Македонија;

4) биде лишен од деловна способност или трајно ја загуби способноста за вршење адвокатска дејност, што го утврдува Адвокатската комора на Република Македонија;

5) правосилно е осуден за кривично дело за безусловна казна затвор од најмалку шест месеци или ако му е изречена мерка на безбедност забрана на вршење адвокатска дејност;

6) не врши уплата на коморска членарина и

7) му е одземена лиценцата за работа.

(3) Против одлуката за престанок на правото на вршење адвокатска дејност од ставот (1) на овој член е дозволена жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката до надлежниот орган на Адвокатската комора на Република Македонија.

(4) Против конечната одлука може да се поведе управен спор.

Член 24

(1) На адвокат избран или именуван на јавна функција, вршењето на адвокатската дејност му мирува до престанувањето на функцијата.

(2) На барање на адвокатот вршењето на адвокатската дејност може да му мирува:

1) поради болест;

2) негово отсуство, односно отсуство на брачниот другар кога се упатени на работа во странство од страна на Република Македонија и

3) стручно усовршување.

(3) Начинот и постапката за одобрување на мирување од ставот (2) на овој член се регулира со Статутот на Адвокатската комора на Република Македонија.

4. Адвокатски приправници и адвокатски стручни соработници

www.pravdiko.com

Член 25

(1) Во Именикот на адвокатските приправници може да се запише државјанин на Република Македонија кој ги исполнува општите услови за засновање работен однос во органите на државната управа и е дипломиран правник.

(2) Во Именикот на адвокатските стручни соработници може да се запише лице кое покрај условите од ставот (1) на овој член има положено правосуден испит.

Член 26

(1) Адвокатскиот приправник стручно се оспособува за самостојно вршење на адвокатската дејност и работите на правната помош и јавните овластувања ги врши според упатствата на адвокатот.

(2) Адвокатскиот приправник по истек на две години адвокатска приправничка практика, стекнува право да полага правосуден испит.

Член 27

Адвокатскиот приправник може стручно да се оспособува заради стекнување услови за полагање на правосуден испит и самостојно вршење на адвокатската дејност и без засновање на работен однос.

Член 28

Адвокатскиот приправник по положувањето на правосуден испит може да работи во својство на адвокатски стручен соработник.

Член 29

Адвокатскиот стручен соработник и адвокатскиот приправник вршат определени работи од адвокатската дејност што ќе им ги довери адвокатот и од негово име.

5. Одговорност за повреда на адвокатската должност и угледот на адвокатурата

Член 30

(1) Адвокатите се одговорни за стручно и совесно вршење на адвокатската должност и за чување на угледот на адвокатурата.

(2) Како потешка повреда на адвокатската должност и угледот на адвокатурата, особено се смета неизвршување или очигледно несовесно вршење на работите на правна помош и вршење на јавни овластувања, непостапување по овластувањето и непреземањето дејствија што адвокатот е должен да ги преземе во заштита на правата и интересите на странката и повредување на должноста на чување тајна.

(3) Со акт на Адвокатската комора на Република Македонија поблиску се утврдуваат повредите на вршење на адвокатската должност и угледот на адвокатурата.

Член 31

(1) За повреда на должноста или угледот на адвокатурата, на адвокатот можат да му се изречат дисциплински мерки: јавна опомена, парична казна во висина до десетократен износ на годишната коморска членарина и привремено престанување на правото на вршење адвокатска дејност во траење до една година.

(2) На адвокатот против кого е поведена постапка за утврдување на одговорност за повреда на должноста или угледот на адвокатурата, може привремено да му се забрани вршење на адвокатската дејност додека трае дисциплинската постапка, но не подолго од 30 дена.

www.pravdiko.com

(3) Начинот и постапката за привремена забрана на вршење на адвокатската дејност се определуваат со акт на Адвокатската комора на Република Македонија.

Член 32

(1) Против решението за изречена дисциплинска мерка и против решението за привремена забрана на вршењето на адвокатската дејност, во рок од осум дена од приемот на решението може да се изјави жалба до надлежниот орган на Адвокатската комора на Република Македонија.

(2) Против конечното решение за изречената дисциплинска мерка може да се поведе управен спор.

6. Адвокатска комора

Член 33

(1) Адвокатите во Република Македонија се организираат во Адвокатската комора на Република Македонија.

(2) Со статутот на Адвокатската комора на Република Македонија, а во согласност со закон можат да се предвидат и други облици на организирање на адвокатите.

(3) Адвокатската комора на Република Македонија има својство на правно лице.

Член 34

(1) Адвокатската комора на Република Македонија во својата работа е самостојна и независна.

(2) Адвокатската комора на Република Македонија:

1) решава за стекнување и престанок на правото на вршење адвокатска дејност и упис и бришење во Именикот на адвокатите; Именикот на адвокатските стручни соработници и Именикот на адвокатските приправници;

2) врши упис и бришење во Именикот на адвокатските друштва;

3) решава за одговорноста за повреда на адвокатската должност и угледот на адвокатурата;

4) решава за привремена забрана на вршење адвокатска дејност;

5) донесува Тарифа за награда и надоместок на трошоците на адвокатите;

6) донесува акти на Комората;

7) донесува Кодекс на адвокатската етика и

8) се грижи за стручно оспособување и усовршување на адвокатските стручни соработници и адвокатските приправници.

(3) Адвокатската комора на Република Македонија може да формира трговско друштво под услови и начин утврден со закон.

(4) Адвокатската комора на Република Македонија соработува со адвокатски комори на други држави и други адвокатски меѓународни организации.

Член 35

Адвокатската комора на Република Македонија се финансира од:

1) коморска членарина;

2) коморски уписен влог;

3) подароци и фондации;

4) закупнина;

5) добивка од работењето на трговско друштво формирано од Адвокатската комора на Република Македонија, како и

6) други приходи во согласност со закон.

www.pravdiko.com

Член 36

Висината на коморскиот уписен влог и на коморската членарина, ги утврдува со одлука Управниот одбор на Адвокатската комора на Република Македонија, и ги објавува во мСлужбен весник на Република Македонијам.

Член 37

Со Статутот на Адвокатската комора на Република Македонија се уредуваат, особено: делокругот, организацијата и работата на органите на Комората; начинот и постапката за упис во Именикот на адвокатите; Именикот на адвокатските друштва; Именикот на адвокатските стручни соработници и Именикот на адвокатските приправници; органите што ја водат дисциплинската постапка и нивната надлежност и постапката за изрекување дисциплински мерки; актите и постапката за нивно донесување; водење на Именик на адвокатите, Именик на адвокатските стручни соработници и Именик на адвокатски приправници и правата и должностите на адвокатите, адвокатските стручни соработници и адвокатските приправници.

III. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 38

(1) Ќе се казни за прекршок:

1) лице кое спротивно на членот 6 став (1) од овој закон се јавува како полномошник или дава правна помош на правно лице со кое не е во работен однос или на физичко лице, со парична казна од 25.000,00 до 50.000,00 денари;

2) лице кое спротивно на членот 6 став (1) од овој закон за награда се занимава или се јавува како полномошник или дава правна помош на правно лице со кое не е во работен однос или на физичко лице, со парична казна од 25.000,00 до 50.000,00 денари;

3) овластено физичко лице одговорно или службено лице кое спротивно на членот 4 став (1) алинеја 2 и став (2) на истиот член на овој закон не даде или неблаговремено даде известување што адвокатот службено го побарал, со парична казна од 25.000,00 до 50.000,00 денари и

4) овластеното физичко лице, одговорно или службено лице кое спротивно на членот 4 став (1) алинеја 2 и став (2) од истиот член на овој закон кое ќе го попречи адвокатот во вршење на јавните овластувања, со парична казна од 25.000,00 до 50.000,00 денари, а правното лице со парична казна од 150.000,00 до 300.000,00 денари.

(2) Имотната корист стекната со прекршокот од став 1 на овој член се одзема.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 39

(1) Статутот и другите општи акти на Адвокатската комора на Република Македонија ќе се усогласат со одредбите на овој закон во рок од 60 дена од денот на неговото влегување во сила.

(2) До донесувањето на прописите и другите акти чие донесување е утврдено со овој закон, ќе продолжат да се применуваат прописите и другите акти кои важеле до денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 40

(1) Одредбите од членовите 6, 7, 8, 9, 10 и 11 на овој закон ќе се применуваат по истекот на шест месеци, а одредбите од членовите 12 и 13 на овој закон по истекот на една година од влегувањето во сила на овој закон.

www.pravdiko.com

(2) Адвокатите запишани во Именикот на адвокатите на Адвокатската комора на Република Македонија пред донесување на овој закон ги задржуваат стекнатите права, а усогласувањето на своето тековно работење, согласно со одредбите од овој закон се должни да направат во рок до една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 41

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, престанува да важи Законот за адвокатурата (ССлужбен весник на Република Македонијам број 80/92) .

Член 42

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат:

- одредбите од членовите 6, 41,41-а, 42, 43, 50, 56 и 138 од Законот за вршење на нотарски работи, како и сите одредби што се однесуваат на право на нотарот да составува исправи, нотарски акт, освен за залог на подвижни предмети и права и хипотека и да застапува (ССлужбен весник на Република Македонијам број 59/96 и 25/98) ;
- членот 120 од Законот за индустриска сопственост (ССлужбен весник на Република Македонијам број 42/93) и
- членот 5 од Законот за заштита на топографијата на интегралните кола (ССлужбен весник на Република Македонијам број 5/98).

Член 43

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат:

- членот 83 ставови 1 и 4 од Законот за парнична постапка (ССлужбен весник на Република Македонијам број 33/98) и
- членот 58 став 1 од Законот за општата управна постапка (ССлужбен весник на Република Македонијам број 47/86).

Член 44

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во ССлужбен весник на Република Македонијам.

www.pravdiko.com